

20.7

115647

Til
(Arne Quisling)

Kjære Arne.

20.7.1959

Du er kanskje forundret over at jeg skriver så sjeldent til dig og Lillebeth, men de vanskelige forhold i mitt liv er årsaken til det.

Jeg er ofte syk og dessuten arbeider jeg meget fortsatt med en del ting som må ordnes etter Vidkun. Jeg arbeider med salg av mine ting og har masse ubehageligheter av det, huset må stelles og da blir tiden knapp.

Jeg skriver til dig denne gang for å meddele deg og Lillebeth (hvis du synes at du kan fortelle henne det) en trist men samtidig gledelig oplevelse.

Efter 14 år har det lykkes mig tilslutt å få Vidkuns aske-urne utlevert. Vidkuns siste ønske var å bli begravet på Gjerpen kirkegård i familiegravstedet, og han skrev om det til mig i sitt siste brev den 23.10.1945 før han døde.

Urnene ble utlevert 30. juni 1959 og 1. juli - onsdag - ble urnen jordfestet i familiegravstedet på Gjerpen kirkegård. Sogneprest Asle Enger forrettet.

Jeg vedlegger kopier av flere brev som bevidner det:

- 1) Brev av 21. mai 1959 til Justisdepartementet
- 2) Erklæring av 30. juni 1959 fra sogneprest Asle Enger til politi-inspektør Nyhus
- 3) Bevidnelse av 1. juli 1959 fra sogneprest Erling Laland, Gjerpen.

Det har vært mye arbeide i årenes løp for meg med denne saken og først nu med hjelp og bistand fra sogneprest Enger i Frogner menighet i Oslo lykkes det å gjennomføre dette. Saken må fortsatt behandles i stillhet da myndighetene ønsker det. Så du må være så snill ikke snakke om det. Du må ikke skrive om det til dine venner heller.

Mitt brev av 21. mai 1959 ble behandlet i stadsråd den 27. juni 1959 og ble forelagt for Kongen. Kong Olav og myndighetene var nu velvillig innstillet og stadsråden ba sognepresten overbringe mig en hilsen idet "han syntes det var hyggelig å hjelpe i denne saken".

30. juni 1959 kom hjem til mig politi-inspektør Nyhus og leverte aske-urnen i nærvar av sogneprest Asle Enger kl. 2. Jeg tok imot den sterkt beveget, presset den mot meg og leverte den etterpå til sognepresten, som satte den i en pen kobberurne jeg hadde anskaffet 2 dager i forveien. På den ble gravert hans fornavn og etternavn, dato når han er født og dato for hans død 24.10.1945.

Vi hadde andakt hjemme i den anledning den 30.6.1959 kl. 2. Jeg dekket et stort bord med vakker hvit rikt brodert duk. På midten stod urnen med 2 sølv lysestaker ned brennende lys på hver side, på høyre side stod 22 vakre røde roser fra mig, 1 rose for hvert år jeg var gift med Vidkun. På venstre side stod skjønne blomster fra nogen få venner som kjendte til dette og roser fra Conken som var tilstede ved andakten. Rundt urnen lå på bordet små roser som en liten krans, og foran urnen lå et stort antikt kors jeg hadde. På venstre side av urnen ved siden av blomstene satte jeg hans fotografi. - Jeg gjorde det alt så vakkert jeg kunde som en siste takk og adjø fra mig i vort hjem.

Sogneprest Enger holdt så andakt og knelte foran bordet ved korset og ba en stille bønn, og det gjorde også alle vi som var tilstede - Conken, en venninde av mig og jeg. Efterpå velvignet presten Vidkuns minne og takket ham for alt han hadde vært for mig. Sognepresten holdt så en vakker tale om kjærlighet, jeg var så grepent at jeg desverre ikke kan rekonstruere den.

Alt var vakkert og stemningsfullt, det syntes alle.

Neste dag 1. juli 1959 kl. 10.30 reiste vi hjemefra til Gjerpen. Sogneprest Enger var så hjelpsom og elskverdig at han kjørte oss i sin bil. En venn av Vidkun, kaptein Carl Langlie, og en god bekjent av meg, fru Svenhild Bjørnestad, var med. Jeg satt ved siden av presten, de andre to i baksettet og hadde urnen mellom sig dekket til med blomster.

Det var en merkelig ferd som jeg vil huske så lenge jeg lever. Vi bilte med stor fart da vi måtte være fremme ved kirkegården ved kl. 2 tiden. Det var deilig varmt var og strålende sol hele tiden. Minnene strømmet på meg. Jeg fortalte meget til sognepresten om Vidkun og vårt liv underveis.

Da vi kom frem blev vi tatt pent imot av sogneprest Laland på Gjerpen prestegård, og han ba oss inn. Det var rorende å se evigerfars fotografi i prestekjole i hallen sammen med fotografiene av andre sogneprester fra gamle dager på Gjerpen.

Mens vi satt i stuen kom sogneprest Enger ikledt hvit vakker prestekjole og vi gikk alle i langsom prosesjon til familiegravstedet. Bak oss gikk kaptein Langlie med urnen, fru Bjørnestad, sogneprest Laland og hans sønn pastor Laland fra Bodø, kirkevergen og graveren.

Da vi kom frem var graven åpen. Sogneprest Enger ba en bønn og foretok jordpåkastelse, og så sang alle prestene salmen "Kjærlighet fra Gud". Jeg stod ved graven sterkt grepent og gråt, jeg tenkte på min kjære elskede Vidkun og hans tragiske skjebne, på far og mor som jeg var så glad i, tenkte på oss alle. Og der stod jeg alene ved deres grav. Jeg la 7 røde roser på Vidkuns urne, og så blev

graven dekket med jord for alltid. Resten av rosene la jeg foran Fars og Mors og Esters gravstøtte.

Efterpå gikk vi tilbake til prestegården, hvor vi alle var budne til middag. Jeg følte mig så trist til mode, her var minner på prestegården overalt. Sogneprest Enger talte om det tradisjonsrike hus fyllt av kjerlighet, og om kjerligheten som forsoner og tilgir alt. Da sognepresten var ferdig sa jeg også nogen ord, at mine venner og jeg var meget takknemlig fordi vi var budne på prestegården og for dennåte vi var tatt imot på. Her var mange gode minner og den stund vi tilbrakte her vil bli uforglemmelig for alltid.

Kl. 4.30 reiste vi tilbake til Oslo over Sandefjord og kom hjem til mig kl. 8.30. Vi takket hjertelig sogneprest Enger som bilte oss frem og tilbake og for all hans bistand i denne saken.

Jeg er så takknemlig til Gud som har hjulpet mig med å oppfylle Vidkuns siste ønske.

Efter dette ligger det mig sterkt på hjertet, og sikkert også dig, å sørge for å bevare og vedlikeholde gravstedet i fremtiden. Da jeg har forstått på deg at du ikke vil komme tilbake til Norge igjen, er det kanskje best at jeg påtar mig tilsynet med graven. Hvis du er enig i det, vil jeg betale nå depositum kr. 500,- og avgiften for graven for 40 år fremover. Av formelle hensyn må du da i så tilfelle være så snill å sende meg en erklæring om at du samtykker i at jeg overtar gravstedet.

Jeg ville være takknemlig om du vil skrive til mig snarest hvorledes du stiller dig til dette, da jeg må gi beskjed til sogneprest Enger og sogneprest Laland i Gjerpen.

Jeg håber at du og Lillebeth er friske og at dere får en god sommerferie.

Da jeg selv gjerne vil ha en kopi av dette brev som minne, skriver jeg det på maskin.

Med hjertelig hilsen

(Maria)

Q (dgn)

TIL STATSRÅD

~~Vestvært~~

Vidkun Abraham Lauritz Quisling ble ved Sidsivating lagmannsretts dom av 10 september 1945, jfr. Høyesteretts kjennelse av 13 oktober 1945, dømt til døden for forbrytelser mot den militære straffelova § 83, 84, 85, 93, 233, 239 og 255 m.v.

Ved kongelig resolusjon av 23 oktober 1945 ble bønning ikke innvilget, og det ble bestemt at straffen skulde fullbyrdes. Samtidig ble det truffet følgende beslutning:

"Etter fullbyrdelsen blir asken inntil Kongen anderledes bestemmer å oppbevare av Oslo Politimester."

Dommen ble deretter fullbyrdet ved skyting den 24 oktober 1945, og Vidkun Quislings urne er senere oppbevart ved Oslo Politikammer.

I skriv av 24 juli 1946 meddelte h.r.advokat Gudleik Støylen på vegne av fru Quisling at hennes mann kort før sin død hadde uttalt ønske om at hans urne måtte bli satt i foreldrenes gravsted på Gjerpen Kirkegård. Fru Quisling ba om at dette måtte bli gjort "når myndighetene finner tiden hertil inne."

I skriv av 21 mai 1959 har fru Maria Quisling søkt om å få urnen utleverert. Hun sier bl. a.:

"Siden 1945 har det hele tiden hvilt på meg som en samvittighetssak å se oppfylt min manns siste ønske om jordfestelse på Gjerpen kirkegård. Jeg er inneforstått med at bisettelsen skal skje i stillhet, og det kan tilføyes at sogneprest Asle Inger i Frogner menighet på min anmodning har erklært seg villig til eventuelt å bistå med i stillhet å jordfeste min manns aske i familiegravstedet på Gjerpen kirkegård.

Justisdepartementet viser til bestemmelserne i kgl. res. av 27 juli 1945 og finner å burde anbefale søknaden og

til r & r:

Vidkun Abraham Lauritz Quislings urne utleveres hans enke fru Maria Quisling.